

Høringsuttalelse fra Presteforeningen: Reglene for kirkevalg. Forslag til endringer i kirkeloven

Presteforeningen takker for anledningen til å gi en høringsuttalelse til departementets høringsbrev av 16.november 2012 vedrørende *Reglene for kirkevalg. Forslag til endringer i kirkeloven*:

1. Saken er avgrenset til å omfatte nødvendige justeringer i lov og regelverk i overgangen fra forsøk til varig ordning i gjennomføringen av demokratireformen i Den norske kirke. Presteforeningen har ingen anmerkninger til avgrensningen av saken innenfor rammen av kirkeforliket.

2. Ad departementets forslag til endring av kirkeloven § 23 bokstav d

a. "...ved flertalls- eller forholdstallsvalg...":

Presteforeningen mener preferansevalg gir et bedre bilde av velgernes vilje enn andre former for valg når det er én kandidatliste. Samtidig ser Presteforeningen at preferansevalg slik det ble gjennomført ved kirkevalgene i 2009 og 2011 førte til problemer ved det direkte valget på leke medlemmer. Blant annet ble det en uakseptabelt høy andel forkastede stemmer. Presteforeningen ser at det er utfordringer knyttet til å finne en god valgordning ved direkte valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøte. Ved den indirekte valgomgangen ved valg av leke medlemmer, ved valg av leke kirkelig tilsatte og av prester, fungerte imidlertid preferansevalget godt. Som påpekt bl.a. i Oslo bispedømmeråds hørings svar til Kirkerådet, utelukker ikke formuleringen "...ved flertalls- eller forholdstallsvalg..." i seg selv preferansevalg. Preferansevalg er en form for forholdstallsvalg (jf. også NOU 2001:3 *Velgere, valgordning, valgte*, avsnitt 8.18.).

Presteforeningen kan støtte departementets forslag til formulering, dersom den ikke fortolkes slik at den utelukker muligheten for forbedret ordning for preferansevalg. Presteforeningen ønsker at preferansevalg fortsatt skal benyttes ved indirekte valg av leke medlemmer. Presteforeningen ønsker uansett at valg av prest og lek kirkelig tilsatt skal avvikles som preferansevalg.

b. "Minimum fire av medlemmene velges av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer (direkte valg).

Presteforeningen var i høringen om *Styrket demokrati i Den norske kirke* (2008) positiv til utprøving av direkte valg til bispedømmerådene, fortrinnsvis som en kombinasjon av direkte og indirekte valg. Departementets forslag viderefører både mulighet til kombinasjon av direkte og indirekte valg, og til rent direkte valg.

Presteforeningen slutter seg til departementets lovforslag på dette punktet.

3. Om Kirkemøtets sammensetning (kl § 24 første ledd første punktum).

Departementet legger ikke fram noe forslag til lovendring vedrørende Kirkemøtets sammensetning. Departementet forutsetter at endringer på dette området ikke innebærer utvidelse av antall medlemmer i Kirkemøtet. Presteforeningen går ut fra at dette refererer til antall medlemmer av Kirkemøtet i forsøksperioden (valgene 2009 og 2011).

Presteforeningen slutter seg til forslaget til formulering av kirkeloven § 24 første ledd slik den er foreslått av Kirkerådet (sak KR 50/12):

"Kirkemøtet består av bispedømmerådene og 1 medlem valgt utenom bispedømmerådene."

Det går fram av Kirkerådets premisser at det med "1 medlem" siktes til leder av Samisk kirkeråd. Presteforeningen ser at flere forhold ved sammensetningen av bispedømmeråd og Kirkemøtet kan diskuteres, for eksempel om leder av Mellomkirkelig råd bør være fast medlem av Kirkemøtet og også bør kunne velges utenom bispedømmerådene medlemmer. Dette vil i så fall innebære en utvidelse av antall medlemmer i Kirkemøtet, noe departementet ikke synes å åpne for. Presteforeningen mener denne diskusjonen kan bero til en senere fase av arbeidet med framtidig kirkeordning.

4. Ad departementets forslag om å oppheve kirkeloven § 24 åttende ledd.

Hvis § 23 bokstav d endres i tråd med departementets forslag eller tilsvarende, og § 24 første ledd første punktum om Kirkemøtets sammensetning endres, er det ikke lenger behov for § 24 åttende ledd.

Presteforeningen slutter seg til departementets forslag om å oppheve denne bestemmelsen.

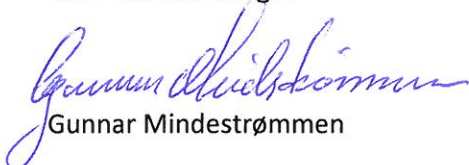
5. Ad departementets forslag om å la § 24 sjuende ledd bli stående, evt. med mindre justeringer.

Presteforeningen slutter seg til at denne bestemmelsen blir stående.

6. Ad forslag til endring i kl § 4, overskrift og nytt femte ledd.

I høringen om *Styrket demokrati i Den norske kirke* (2008) gikk Presteforeningen inn for innføring av én felles kirkelig valgdam, fortrinnsvis sammenfallende med kommunestyre- og fylkestingsvalget. Lovforslaget legger opp til det samme, så saklig sett har ikke Presteforeningen innvendinger mot dette. Presteforeningen mener Stortinget her går noe lenger i å lovgi omkring kirkelige valg enn tidligere. Presteforeningen mener det er grunn til varsomhet fra lovgivers side i å gi mer detaljerte lovregler for Den norske kirke etter grunnlovsendringer som i følge regjeringen og Stortinget selv legger grunnlag for ytterligere selvstendigjøring av Den norske kirke. Samtidig ser Presteforeningen at det kan være nødvendig med lovfesting av dette av hensyn til finansiering av valggjennomføring og for å sikre at tilretteleggingen av valget blir godt ivaretatt i dialog med kommunale valgmyndigheter.

For Presteforeningen

Gunnar Mindestrømmen

Leder